

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia .....2012 r.

w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych

Na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych przeprowadzających egzamin czeladniczy, egzamin mistrzowski oraz egzamin sprawdzający wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle;
- 2) warunki dopuszczania do egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w pkt 1;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w pkt 1;
- 4) wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych;
- 5) warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich, zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego, suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 248, poz. 1480).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, z 2009 r. Nr 6, poz. 33 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1206 i Nr 207, poz. 1230.

(Europass), a także sposoby wydawania duplikatów i dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.

§ 2.1. Komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zwane dalej „komisjami”, przeprowadzają egzaminy czeladnicze, egzaminy mistrzowskie oraz egzaminy sprawdzające wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o których mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, zwane dalej „egzaminami”.

2. Komisje przeprowadzają także egzaminy sprawdzające, o których mowa w art. 53d ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.³⁾) na warunkach i w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 53m tej ustawy.

§ 3. 1. Egzamin czeladniczy oraz egzamin mistrzowski są formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu odpowiadającemu danemu rodzajowi rzemiosła, określonego w:

- 1) klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
- 2) klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

2. Egzamin sprawdzający wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, zwany dalej „egzaminem sprawdzającym”, jest formą oceny poziomu opanowania wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

§ 4. 1. Komisję powołuje właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej na pięcioletnią kadencję.

2. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej może przedłużyć lub skrócić długość kadencji komisji.

3. Siedzibą komisji jest siedziba izby rzemieślniczej.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 115, poz. 964, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 81, poz. 531, Nr 238, poz. 1578, Nr 239, poz. 1593, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 i 1726 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1206 i 1211 i Nr 291, poz. 1707.

4. O powołaniu komisji izba rzemieślnicza informuje Związek Rzemiosła Polskiego.

§ 5.1. Liczba członków komisji jest uzależniona od liczby kandydatów przystępujących do egzaminu i ustalana jest w sposób zapewniający rzetelne przeprowadzenie egzaminu.

2. Spośród członków komisji właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej wyznacza:

- 1) przewodniczącego komisji;
- 2) zastępców przewodniczącego komisji;
- 3) sekretarzy komisji.

3. Przewodniczący komisji i zastępcy przewodniczącego komisji posiadają wykształcenie wyższe oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji i zastępcy przewodniczącego komisji mogą posiadać:

- 1) wykształcenie średnie i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza, albo
- 2) wykształcenie średnie i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika, albo
- 3) wykształcenie zasadnicze zawodowe i tytuł mistrza w zawodzie unikatowym, którego dotyczy egzamin, oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza.

5. Członkowie komisji inni niż wymienieni w ust. 2 posiadają:

- 1) wykształcenie co najmniej zasadnicze zawodowe i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania

zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza, albo

- 2) wykształcenie co najmniej średnie i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika.

6. Przewodniczący komisji, zastępcy przewodniczącego komisji oraz członkowie komisji inni niż wymienieni w ust. 2, posiadają przygotowanie pedagogiczne wymagane od nauczycieli, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.⁴⁾), lub ukończony kurs pedagogiczny wymagany od instruktorów praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁵⁾).

7. Przewodniczącym komisji, zastępcami przewodniczącego komisji oraz członkami komisji innymi niż wymienieni w ust. 2, mogą być także osoby, które są wpisane do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

8. Sekretarze komisji są wyznaczeni spośród pracowników organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, posiadających co najmniej wykształcenie średnie oraz co najmniej dwuletni staż pracy w organizacji samorządu

---

⁴⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458, Nr 67, poz. 572, Nr 97, poz. 800, Nr 213, poz. 1650 i Nr 219, poz.1706 oraz z 2011 r. Nr 149, poz.887 i Nr 205, poz.1206.

⁵⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206.

gospodarczego rzemiosła. Sekretarze komisji sprawują obsługę administracyjno-biurową komisji.

9. Osoby wchodzące w skład komisji są obowiązane ukończyć co najmniej jeden raz w okresie kadencji szkolenie zorganizowane przez izbę rzemieślniczą, o którym mowa w art. 3 ust. 3g pkt 7 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, zwanej dalej „ustawą”.

10. W skład komisji nie może wchodzić osoba sprawująca funkcję organu statutowego lub będąca członkiem organu statutowego izby rzemieślniczej powołującego komisję.

11. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej może odwołać osobę wchodzącą w skład komisji przed upływem kadencji komisji. Informację o odwołaniu wraz z uzasadnieniem izba rzemieślnicza przesyła odwołanej osobie.

12. Izba rzemieślnicza prowadzi wykaz komisji przeprowadzających egzaminy oraz wykaz osób wchodzących w skład poszczególnych komisji wraz z potwierdzeniami ukończenia szkolenia, o którym mowa w ust. 9.

§ 6. 1. Komisja przeprowadza egzaminy w zespołach egzaminacyjnych, powołanych przez przewodniczącego komisji w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

2. W skład zespołu egzaminacyjnego przeprowadzającego egzamin czeladniczy i egzamin sprawdzający wchodzi co najmniej cztery osoby:

- 1) przewodniczący komisji lub jego zastępca - jako przewodniczący zespołu egzaminacyjnego;
- 2) co najmniej dwóch członków komisji - jako członkowie zespołu egzaminacyjnego;
- 3) sekretarz komisji – jako sekretarz zespołu egzaminacyjnego.

3. W skład zespołu egzaminacyjnego przeprowadzającego egzamin mistrzowski wchodzi co najmniej pięć osób:

- 1) przewodniczący komisji lub jego zastępca - jako przewodniczący zespołu egzaminacyjnego;
- 2) co najmniej trzech członków komisji - jako członkowie zespołu egzaminacyjnego;
- 3) sekretarz komisji – jako sekretarz zespołu egzaminacyjnego.

4. W skład zespołu egzaminacyjnego nie może wchodzić osoba prowadząca zajęcia z kandydatem lub inna osoba pozostająca z kandydatem w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności, albo która w okresie ostatnich trzech lat pozostawała z kandydatem w stosunku pracy lub zlecenia.

5. Osoba wchodząca w skład zespołu egzaminacyjnego informuje na piśmie przewodniczącą komisji o zaistnieniu przesłanek, o których mowa w ust. 4.

6. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego sprawuje obsługę administracyjno-biurową zespołu egzaminacyjnego. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego nie uczestniczy w przeprowadzaniu egzaminu ani w ocenianiu i ustalaniu wyniku egzaminu.

§ 7. Do egzaminu czeladniczego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika jako młodociany pracownik oraz dokształcanie teoretyczne młodocianych pracowników w szkole lub w formach pozaszkolnych;
- 2) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, dotyczące umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin;
- 3) jest uczestnikiem praktycznej nauki zawodu dorosłych, o której mowa w art. 53c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 4) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej i udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin;
- 6) posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin oraz udokumentowany co najmniej półroczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;

- 7) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, a także udokumentowany co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.

§ 8. Do egzaminu mistrzowskiego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany:
  - a) co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego, albo
  - b) co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, łącznie przed i po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- 2) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej;
- 3) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- 4) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł mistrza w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu mistrza;
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, dających wykształcenie średnie i kształcących w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje

egzamin, oraz tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany co najmniej dwuletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;

- 6) posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej na kierunku lub w specjalności w zakresie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz udokumentowany co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego.

§9. Do egzaminu sprawdzającego dopuszcza się osobę, która ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej z zakresu umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, którego dotyczy egzamin, oraz posiada zaświadczenie potwierdzające ukończenie tej formy kształcenia.

§ 10. 1. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu składa się w izbie rzemieślniczej, z tym że osoba, o której mowa w § 7 pkt 1, składa wniosek w izbie rzemieślniczej, w której zrzeszony jest rzemieślnik, u którego ukończyła naukę zawodu, lub cech sprawujący z upoważnienia izby rzemieślniczej nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 3 ust. 6 ustawy.

2. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu do wniosku dołącza:

- 1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa odpowiednio w § 7, 8 lub 9, oraz przedstawia oryginały tych dokumentów w celu potwierdzenia zgodności kopii z oryginałem przez izbę rzemieślniczą lub - z upoważnienia izby rzemieślniczej - przez cech;
- 2) jedną fotografię o wymiarach 37x52 mm, jeżeli osoba ta ubiega się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego lub mistrzowskiego;
- 3) potwierdzenie wniesienia opłaty za egzamin, o której mowa w art. 3 ust. 3g pkt 4 ustawy.

3. Osoba, o której mowa w § 7 pkt 1, składa wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego na dwa miesiące przed terminem zakończenia nauki zawodu u rzemieślnika, a w przypadku gdy doksztalcenie teoretyczne realizowała w szkole - po zakończeniu zajęć edukacyjnych.

4. Osoba, o której mowa w § 7 pkt 3, składa wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego na dwa miesiące przed terminem zakończenia praktycznej nauki zawodu dorosłych.

§ 11. 1. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i dotychczasowych szkół ponadpodstawowych, dających wykształcenie średnie i kształcących w zawodzie, z którego przeprowadza się egzamin czeladniczy, oraz absolwenci szkół wyższych na kierunkach lub w specjalnościach, których dotyczy egzamin czeladniczy, mogą być zwolnieni ze zdawania niektórych tematów etapu teoretycznego tego egzaminu. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem z danego tematu oceny wpisanej na świadectwie lub dyplomie ukończenia szkoły lub na dyplomie ukończenia szkoły wyższej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku wpisanej na świadectwie lub dyplomie ukończenia szkoły oceny dopuszczającej z odpowiedniego tematu etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego zdający uzyskuje ocenę dostateczną.

3. Laureaci sześciu pierwszych miejsc olimpiad i turniejów o zasięgu ogólnopolskim, obejmujących problematykę danego zawodu, organizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a także konkursów zawodowych organizowanych przez stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze i inne organizacje gospodarcze, mogą być zwolnieni ze zdawania jednego z etapów egzaminu czeladniczego.

4. Jeżeli zakres olimpiady, turnieju lub konkursu zawodowego obejmuje niektóre tematy etapu teoretycznego lub zadania egzaminacyjne etapu praktycznego egzaminu czeladniczego, zwolnienie dotyczy wyłącznie tych tematów lub zadań egzaminacyjnych, które były przedmiotem olimpiady, turnieju lub konkursu zawodowego.

5. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 3 i 4, jest równoznaczne z uzyskaniem z tematów, zadań egzaminacyjnych lub etapu egzaminu czeladniczego oceny najwyższej.

6. Osoby posiadające uprawnienia instruktora praktycznej nauki zawodu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, są zwolnione ze zdawania egzaminu mistrzowskiego z zakresu tematów, o których mowa w § 13 ust. 6 pkt 1 lit. h oraz i.

7. Uprawnienie do zwolnienia stwierdza izba rzemieślnicza.

§ 12. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, w porozumieniu z izbą rzemieślniczą, ustala listy zdających egzamin czeladniczy, egzamin mistrzowski lub egzamin sprawdzający.

§ 13. 1. Egzamin przeprowadza się w dwóch etapach: praktycznym i teoretycznym.

2. Kolejność zdawania etapów egzaminu ustala przewodniczący komisji w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

3. Etap praktyczny egzaminu polega na samodzielnym wykonaniu przez zdającego zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.

4. Etap teoretyczny egzaminu przeprowadza się:

1) w przypadku egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego - w części pisemnej i części ustnej;

2) w przypadku egzaminu sprawdzającego - w części ustnej.

5. Na egzaminie czeladniczym w etapie teoretycznym:

1) część pisemna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) rachunkowość zawodowa,
- b) dokumentacja działalności gospodarczej,
- c) rysunek zawodowy,
- d) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
- e) podstawowe zasady ochrony środowiska,
- f) podstawowe przepisy prawa pracy,
- g) podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem;

2) część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) technologia,
- b) maszynoznawstwo,
- c) materiałoznawstwo.

6. Na egzaminie mistrzowskim w etapie teoretycznym:

1) część pisemna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) rachunkowość zawodowa wraz z kalkulacją,
- b) dokumentacja działalności gospodarczej,
- c) rysunek zawodowy,
- d) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
- e) podstawowe zasady ochrony środowiska,
- f) podstawowe przepisy prawa pracy,
- g) podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem,
- h) podstawy psychologii i pedagogiki,
- i) metodyka nauczania;

2) część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) technologia,
- b) maszynoznawstwo,
- c) materiałoznawstwo.

7. Na egzaminie sprawdzającym w etapie teoretycznym część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu:

- 1) umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, którego dotyczy egzamin;
- 2) następujących tematów:
  - a) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
  - b) podstawowe zasady ochrony środowiska.

§ 14. 1. Zadania egzaminacyjne do etapu praktycznego egzaminu i pytania do części pisemnej oraz części ustnej etapu teoretycznego egzaminu, a także zestawy tych pytań przygotowują członkowie zespołu egzaminacyjnego w uzgodnieniu z przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego, z uwzględnieniem odpowiednio standardów wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy, i podstawy programowej kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 3 ust. 3b ustawy.

2. W przypadku zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zadania i pytania dotyczą wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego

określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 7).

3. Zadania, pytania oraz zestawy pytań, o których mowa w ust. 1, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przedstawia do zatwierdzenia izbie rzemieślniczej.

4. Izba rzemieślnicza przechowuje, przygotowuje i przekazuje materiały egzaminacyjne do przeprowadzenia egzaminu w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

5. Przy ustalaniu zadań egzaminacyjnych do etapu praktycznego egzaminu i miejsca ich wykonania bierze się pod uwagę niepełnosprawności zdającego.

6. Termin i miejsce przeprowadzenia etapu praktycznego oraz poszczególnych części etapu teoretycznego egzaminu ustala przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

§ 15. 1. Czas trwania etapu praktycznego:

- 1) w przypadku egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego - nie może być krótszy niż 120 minut i nie może być dłuższy niż 24 godziny łącznie w ciągu trzech dni;
- 2) w przypadku egzaminu sprawdzającego - nie może być dłuższy niż 8 godzin.

2. Etap praktyczny egzaminu przeprowadza się u pracodawców lub w warsztatach szkoleniowych, posiadających warunki organizacyjne i techniczne niezbędne do wykonania przez zdającego zadań egzaminacyjnych.

3. W trakcie przeprowadzania etapu praktycznego każdy zdający pracuje przy osobnym stanowisku pracy.

4. Nadzór nad wykonywaniem przez zdającego zadań egzaminacyjnych etapu praktycznego egzaminu sprawuje co najmniej dwóch członków zespołu egzaminacyjnego wyznaczonych przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.

§ 16. 1. Czas trwania części pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego nie może być krótszy niż 45 minut i nie może być dłuższy niż 210 minut.

2. Część pisemna etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego odbywa się w warunkach zapewniających samodzielną pracę zdającego.

3. W części pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego zdający odpowiada na co najmniej dwa pytania z zakresu każdego tematu egzaminu, zawarte w arkuszu egzaminacyjnym przygotowanym przez izbę rzemieślniczą.

§ 17. 1. Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego egzaminu nie może być dłuższy niż 30 minut.

2. W części ustnej etapu teoretycznego egzaminu zdający losuje jeden zestaw zawierający po trzy pytania z zakresu każdego tematu egzaminu. Na zapoznanie się z treścią pytań zdający ma około 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części ustnej etapu teoretycznego egzaminu.

§ 18. Na etap praktyczny i etap teoretyczny egzaminu zdający zgłasza się z dowodem osobistym lub innym dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym jego tożsamość.

§ 19. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego w szczególności:

- 1) powiadamia przewodniczącego i członków zespołu egzaminacyjnego o terminach i miejscach przeprowadzenia egzaminu;
- 2) powiadamia zdających, na co najmniej 14 dni przed ustalonym terminem egzaminu, o terminie i miejscu zdawania etapu teoretycznego oraz etapu praktycznego;
- 3) sprawdza warunki do przeprowadzenia egzaminu.

§ 20. 1. Szczegółowe kryteria oceniania etapu praktycznego i etapu teoretycznego egzaminu opracowuje komisja. Przewodniczący komisji przedstawia szczegółowe kryteria oceniania do zatwierdzenia izbie rzemieślniczej.

2. Oceny ustala zespół egzaminacyjny, w stopniach według następującej skali:

- 1) stopień celujący - 6;
- 2) stopień bardzo dobry - 5;
- 3) stopień dobry - 4;

- 4) stopień dostateczny - 3;
- 5) stopień niedostateczny - 2.

3. Ocenę etapu praktycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych za każde zadanie egzaminacyjne.

4. Ocenę części pisemnej etapu teoretycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych z każdego tematu egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego.

5. Ocenę części ustnej etapu teoretycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych z każdego tematu egzaminu.

6. Ocenę etapu teoretycznego egzaminu ustala się:

- 1) w przypadku egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego - na podstawie ocen wystawionych za część pisemną i część ustną;
- 2) w przypadku egzaminu sprawdzającego - na podstawie oceny wystawionej za część ustną.

7. Ocenę końcową egzaminu ustala się na podstawie ocen wystawionych z obu etapów egzaminu.

§ 21. Zdający zdał egzamin, jeżeli z etapu praktycznego i etapu teoretycznego egzaminu uzyskał co najmniej oceny dostateczne.

§ 22. 1. Ocena niedostateczna z co najmniej jednego zadania egzaminacyjnego etapu praktycznego egzaminu decyduje o niedostatecznej ocenie z tego etapu.

2. Zdający, który otrzymał ocenę niedostateczną z zadania lub zadań egzaminacyjnych etapu praktycznego egzaminu, ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego to zadanie lub zadania.

3. Zdający, który otrzymał ocenę niedostateczną z tematu lub tematów części pisemnej lub ustnej etapu teoretycznego egzaminu, ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego ten temat lub tematy.

4. Egzamin poprawkowy przeprowadza zespół egzaminacyjny w terminie i miejscu ustalonym przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

5. Na wniosek zdającego egzamin poprawkowy może obejmować cały etap albo odpowiednią część pisemną lub ustną etapu teoretycznego.

6. Po upływie dwóch lat od daty pierwszego egzaminu osoby, o których mowa w ust. 2 i 3, zdają egzamin w pełnym zakresie.

§ 23. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego informuje zdających o wynikach etapu praktycznego i etapu teoretycznego egzaminu, ogłasza wyniki końcowe egzaminu oraz informuje zdających o prawie złożenia skargi dotyczącej prawidłowości przeprowadzenia egzaminu, o której mowa w art. 3 ust. 3g pkt 6 ustawy.

§ 24. 1. Kwestie sporne powstałe podczas egzaminu rozstrzyga przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z sekretarzem tego zespołu.

2. Skargę dotyczącą prawidłowości przeprowadzenia egzaminu zdający może złożyć do izby rzemieślniczej w terminie trzech dni od dnia zakończenia egzaminu.

3. Izba rzemieślnicza rozpatruje skargę w terminie siedmiu dni od dnia jej otrzymania.

4. W przypadku nieuwzględnienia skargi zdający może zwrócić się o rozpatrzenie skargi do Związku Rzemiosła Polskiego, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania odpowiedzi izby rzemieślniczej.

5. Związek Rzemiosła Polskiego rozpatruje skargę w terminie czternastu dni od dnia jej otrzymania.

§ 25. 1. W czasie egzaminu oraz podczas posiedzeń zespołu egzaminacyjnego mogą być obecni, w charakterze obserwatorów, delegowani przedstawiciele ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz Związku Rzemiosła Polskiego, upoważnieni przez izbę rzemieślniczą przedstawiciele organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą, do której zdający uczęszczał, oraz - za zgodą przewodniczącego komisji - pracodawcy, u których odbywała się nauka zawodu lub szkolenie, i nauczyciele szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Osoby te nie uczestniczą w przeprowadzaniu egzaminu ani w ocenianiu i ustalaniu wyniku egzaminu.

2. Osoby wchodzące w skład zespołu egzaminacyjnego oraz osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do nieujawniania informacji dotyczących prac zespołu egzaminacyjnego, w tym informacji dotyczących ustalania ocen.

§ 26. 1. Osoba, która z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpiła do egzaminu albo odpowiedniego etapu lub części etapu tego egzaminu albo która przerwała egzamin, ma prawo przystąpić do egzaminu lub odpowiednio do etapu lub jego części w kolejnych terminach przeprowadzania egzaminu w ciągu dwóch lat od daty pierwszego egzaminu.

2. Po upływie okresu, o którym mowa w ust.1, egzamin zdaje się w pełnym zakresie.

§ 27. 1. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego sporządza indywidualny protokół z egzaminu dla każdego zdającego.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) pieczęć podłużną izby rzemieślniczej;
- 2) rodzaj egzaminu;
- 3) nazwę zawodu;
- 4) skład zespołu egzaminacyjnego;
- 5) imię i nazwisko zdającego oraz datę i miejsce jego urodzenia;
- 6) numer PESEL zdającego, a w przypadku zdającego, który nie posiada numeru PESEL – numer dokumentu potwierdzającego jego tożsamość;
- 7) datę ustalenia oceny końcowej egzaminu;
- 8) zadania egzaminacyjne etapu praktycznego;
- 9) tematy części ustnej i pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego albo części ustnej etapu teoretycznego egzaminu sprawdzającego;
- 10) oceny z każdego zadania egzaminacyjnego i tematu;
- 11) oceny z każdego etapu egzaminu i ocenę końcową;
- 12) podpisy przewodniczącego, członków i sekretarza zespołu egzaminacyjnego;
- 13) informację o egzaminie poprawkowym, jeżeli zdający przystąpił do tego egzaminu.

Do protokołu sekretarz zespołu egzaminacyjnego dołącza arkusz egzaminacyjny danego zdającego, o którym mowa w § 16 ust. 3.

3. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego na podstawie protokołów, o których mowa w ust. 1, sporządza protokół zbiorczy danego egzaminu, który zawiera w szczególności: pieczęć podłużną izby rzemieślniczej, rodzaj egzaminu, nazwę

zawodu, skład zespołu egzaminacyjnego, listę zdających, oceny końcowe z egzaminu oraz podpisy przewodniczącego i sekretarza zespołu egzaminacyjnego. Do protokołu zbiorczego sekretarz zespołu egzaminacyjnego dołącza pismo, o którym mowa w § 6 ust. 5.

4. Izba rzemieślnicza prowadzi:

- 1) rejestr wniosków o dopuszczenie do egzaminu mistrzowskiego, rejestr wniosków o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego i rejestr wniosków o dopuszczenie do egzaminu sprawdzającego; rejestry zawierają: numer ewidencyjny i datę wpływu wniosku, nazwisko i imię składającego wniosek, adres zamieszkania i nazwę zawodu;
- 2) księgę wieczystą egzaminów mistrzowskich i księgę wieczystą egzaminów czeladniczych; księgi wieczyste zawierają: liczbę porządkową, nazwisko i imię osoby, która zdała egzamin, miejsce i datę urodzenia, datę egzaminu, nazwę zawodu i symbol cyfrowy zawodu ustalony w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy, ocenę końcową z egzaminu, skład zespołu egzaminacyjnego oraz miejsce na uwagi;
- 3) skorowidz alfabetyczny księgi wieczystej, o której mowa w ust. 2, zawierający nazwiska i imiona osób, które zdały egzamin, oraz liczby porządkowe, pod którymi zostały wpisane do księgi wieczystej;
- 4) rejestr egzaminów sprawdzających zawierający: liczbę porządkową, nazwisko i imię osoby, która zdała egzamin sprawdzający, datę i miejsce urodzenia, wykaz potwierdzonych umiejętności zawodowych, datę wystawienia zaświadczenia.

5. Dokumentację, o której mowa w ust. 1-4 i § 5 ust. 12, przechowuje się według zasad określonych w przepisach w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych.

§ 28. 1. Podstawą ustalenia wysokości wynagrodzenia przewodniczącego komisji, zastępcy przewodniczącego komisji, sekretarzy komisji oraz pozostałych członków komisji za udział w przeprowadzonym egzaminie jest ustalona przez izbę rzemieślniczą opłata odpowiednio za egzamin czeladniczy, egzamin mistrzowski, oraz egzamin sprawdzający, wnoszona przez osobę przystępującą do tego

egzaminu. Wysokość wynagrodzenia za udział w przeprowadzonym egzaminie jednego zdającego nie może przekroczyć:

1) na egzaminie czeladniczym dla:

- a) przewodniczącego komisji oraz jego zastępcy - 4 % podstawy,
- b) sekretarza komisji - 3 % podstawy,
- c) członka komisji innego niż wymieniony w lit. a i b - 3 % podstawy;

2) na egzaminie mistrzowskim dla:

- a) przewodniczącego komisji oraz jego zastępcy - 5 % podstawy,
- b) sekretarza komisji - 4 % podstawy,
- c) członka komisji innego niż wymieniony w lit. a i b - 4 % podstawy;

3) na egzaminie sprawdzającym dla:

- a) przewodniczącego komisji oraz jego zastępcy – 3% podstawy,
- b) sekretarza komisji – 2% podstawy,
- c) członka komisji innego niż wymieniony w lit. a i b - 2 % podstawy.

2. Wynagrodzenie ustala i wypłaca izba rzemieślnicza, przy której powołano komisję.

§ 29. 1. Osobie, która zdała egzamin czeladniczy, izba rzemieślnicza wydaje świadectwo czeladnicze.

2. Osobie, która zdała egzamin mistrzowski, izba rzemieślnicza wydaje dyplom mistrzowski.

3. Osobie, która zdała egzamin sprawdzający, izba rzemieślnicza wydaje zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

§ 30. 1. Świadectwo czeladnicze drukuje się na białym papierze pokrytym siatką ozdobną - gilozem (poddrukem) w kolorze zielonym. Pierwsza strona świadectwa czeladniczego jest zdobiona gilozem z literami RP oraz z logo rzemiosła, druga strona jest zdobiona gilozem bez tych liter i bez logo rzemiosła.

2. Dyplom mistrzowski drukuje się na białym papierze pokrytym siatką ozdobną - gilozem (poddrukem) w kolorze ciemnoczerwonym. Pierwsza strona dyplomu mistrzowskiego jest zdobiona gilozem z literami RP oraz z logo rzemiosła, druga strona jest zdobiona gilozem bez tych liter i bez logo rzemiosła.

3. Zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego drukuje się na białym papierze pokrytym siatką ozdobną – gilozem (poddrukem) w kolorze

jasnoniebieskim. Pierwsza strona zaświadczenia jest zdobiona giloszem z literami RP oraz z logo rzemiosła, druga strona jest zdobiona giloszem bez tych liter i bez logo rzemiosła.

4. Świadectwo czeladnicze, dyplom mistrzowski i zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego mają format A4 (210 x 297 mm). Margines gilosza wynosi 15 mm z każdej strony od krawędzi świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego. Gramatura papieru wynosi 220 g/m².

5. Dla świadectwa czeladniczego ustala się symbol IRz-II/1, dla dyplomu mistrzowskiego – IRz-II/2, dla zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego – symbol IRz-II/3.

6. Wzór świadectwa czeladniczego, wzór dyplomu mistrzowskiego oraz wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, stanowią załączniki nr 1-3 do rozporządzenia.

7. Świadectwo czeladnicze i dyplom mistrzowski opatruje się w miejscach oznaczonych we wzorach druków pieczęcią urzędową izby rzemieślniczej, przy której została powołana komisja, o średnicy 36 mm, a w miejscach przeznaczonych na umieszczenie fotografii – także pieczęcią urzędową o średnicy 20 mm.

8. Zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego opatruje się w miejscu oznaczonym we wzorze druku pieczęcią izby rzemieślniczej.

9. W świadectwie czeladniczym i dyplomie mistrzowskim w miejscu przeznaczonym na wpisanie numeru wpisuje się liczbę porządkową, pod którą osoba, która zdała egzamin, jest wpisana w odpowiedniej księdze wieczystej, o której mowa w § 27 ust. 4 pkt 2. W zaświadczeniu o zdaniu egzaminu sprawdzającego w miejscu przeznaczonym na wpisanie numeru wpisuje się liczbę porządkową, pod którą osoba, która zdała egzamin, jest wpisana do rejestru, o którym mowa w § 27 ust. 4 pkt 4.

10. Świadectwo czeladnicze, dyplom mistrzowski i zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego podpisują prezes izby rzemieślniczej i przewodniczący komisji.

11. Druki świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich i zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego są drukami ścisłego zarachowania.

§ 31. 1. Na wniosek osoby, która uzyskała świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski, izba rzemieślnicza wydaje odpowiednio suplement do świadectwa czeladniczego lub suplement do dyplomu mistrzowskiego (Europass), sporządzony na podstawie odpowiednio opisu kwalifikacji absolwenta albo opisu zawodu, określonych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie, albo opisu kształcenia w danym zawodzie określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach, albo na podstawie standardu wymagań egzaminacyjnych ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego.

2. Na suplementie wpisuje się numer odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, imię (imiona) i nazwisko posiadacza odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, nazwę odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, a w przypadku gdy suplement jest wydawany w języku obcym - także nazwę odpowiednio świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w tłumaczeniu, profil umiejętności i kompetencji, zawody dostępne dla posiadacza odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, podstawę wydania odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, a także zamieszcza się opis przebiegu kształcenia zakończonego uzyskaniem odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego.

3. Na suplementie, w miejscu przeznaczonym na zamieszczenie opisu przebiegu kształcenia zakończonego uzyskaniem świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, podaje się informacje o odbytym przez posiadacza świadectwa lub dyplomu kształceniu zawodowym, będącym podstawą dopuszczenia do egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego.

4. Na suplementie w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji dotyczących krajowego punktu informacyjnego, wpisuje się adres strony internetowej instytucji wyznaczonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pełnienia funkcji Krajowego Centrum Europass.

5. Dla suplementu do świadectwa czeladniczego ustala się symbol IRz-II/4, dla suplementu do dyplomu mistrzowskiego – symbol IRz-II/5

6. Wzór suplementu do świadectwa czeladniczego oraz wzór suplementu do dyplomu mistrzowskiego stanowią załączniki nr 4 i 5 do rozporządzenia.

§ 32. 1. Osoba, która utraciła oryginał świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, może wystąpić do izby rzemieślniczej, która wydała ten dokument, z pisemnym wnioskiem o wydanie duplikatu świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

2. Izba rzemieślnicza sporządza duplikat świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego na podstawie protokołu z egzaminu, o którym mowa w § 27 ust. 1, oraz odpowiednio księgi wieczystej i rejestru, o których mowa w § 27 ust. 4 pkt 2 i 4.

3. Duplikat wystawia się na druku według wzoru obowiązującego w dacie wystawienia oryginału świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, z zastrzeżeniem ust. 4. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz "duplikat", a pod tekstem dodać wyrazy "oryginał podpisali" i wymienić nazwiska osób, które podpisały oryginał świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, oraz umieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć pieczęcią urzędową. Na duplikacie nie umieszcza się fotografii.

4. Jeżeli izba rzemieślnicza posiada dokumentację przebiegu egzaminu, a brak jest druku świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, według wzoru obowiązującego w dacie wystawienia oryginału, duplikat wystawia się na przygotowanym przez izbę rzemieślniczą formularzu zgodnym z treścią oryginału świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

5. W odpowiedniej księdze wieczystej, o której mowa w § 27 ust. 4 pkt 2, należy umieścić adnotację o wydaniu duplikatu świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego, a w rejestrze, o którym mowa § 27 ust. 4 pkt 4, - adnotację o wydaniu duplikatu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

6. Duplikat ma moc oryginału i może być wystawiony ponownie.

7. W przypadku likwidacji izby rzemieślniczej duplikat świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego wydaje izba rzemieślnicza wskazana przez Związek Rzemiosła Polskiego.

8. Jeżeli brak jest dokumentacji przebiegu egzaminu lub nie jest ona wystarczająca do wystawienia duplikatu, odtworzenie oryginału świadectwa

czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego może nastąpić na podstawie przepisów o odtworzeniu dyplomów i świadectw ukończenia nauki, w drodze postępowania sądowego.

§ 33. 1. Legalizacji świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich i zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą dokonuje Związek Rzemiosła Polskiego.

2. Legalizacji dokonuje się przez umieszczenie na świadectwie czeladniczym, dyplomie mistrzowskim lub zaświadczeniu o zdaniu egzaminu sprawdzającego odpowiednio:

1) klauzuli w brzmieniu:

a) "Stwierdza się autentyczność świadectwa czeladniczego Nr .....
wydanego w dniu ..... przez .....";

b) "Stwierdza się autentyczność dyplomu mistrzowskiego Nr .....
wydanego w dniu ..... przez .....";

c) "Stwierdza się autentyczność zaświadczenia o zdaniu egzaminu
sprawdzającego Nr .....
wydanego w dniu ..... przez ....."

- z podaniem pełnej nazwy i siedziby izby rzemieślniczej;

2) podpisu osoby upoważnionej do legalizacji świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego i pieczęci imiennej; odcisk pieczęci powinien być wyraźny;

3) pieczęci urzędowej Związku Rzemiosła Polskiego;

4) nazwy miejscowości, w której znajduje się siedziba Związku Rzemiosła Polskiego;

5) daty dokonania legalizacji.

§ 34. 1. Świadectwa czeladnicze, dyplomy mistrzowskie i zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego są wydawane przez izby rzemieślnicze nieodpłatnie.

2. Za wydanie duplikatu świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego oraz za legalizację świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego przeznaczonego do obrotu prawnego z zagranicą pobiera się opłatę w wysokości równej kwocie opłaty skarbowej od legalizacji dokumentu.

§ 35. Komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych powołane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, działają do końca kadencji, na którą zostały powołane, chyba że długość kadencji zostanie przedłużona lub skrócona, zgodnie z § 4 ust. 2.

§ 36. Do wniosków o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się dotychczasowe przepisy.

§37. 1. Osoby dopuszczone do egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, przystępują do tego egzaminu zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

2. Osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, kontynuują zdawanie egzaminu zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

3. Osoby wymienione w ust. 1 i 2, po zdaniu egzaminu czeladniczego lub egzaminu mistrzowskiego, otrzymują odpowiednio świadectwo czeladnicze albo dyplom mistrzowski na druku według dotychczasowego wzoru.

§ 38. 1. Świadectwa czeladnicze i dyplomy mistrzowskie, na drukach według dotychczasowych wzorów, mogą być wydawane do końca lutego 2013 r.

2. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1, świadectwa czeladnicze i dyplomy mistrzowskie wydaje się na drukach według wzorów określonych w rozporządzeniu, z zastrzeżeniem § 37.

§ 39. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r.⁶⁾

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

DYREKTOR
DEPARTAMENTU KSZTAŁCENIA
ZAWODOWO-KWALIFIKACYJNEGO

Ewa Kunkowska-Kruk

⁶⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 października 2005 r. w sprawie egzaminów kwalifikacyjnych na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. Nr 215, poz. 1820), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206).

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWNEGO

www.inforlex.pl
Anna-Justyna-Łuczowska-Skrzeczyńska
radca prawny

20.06.2012

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

ŚWIADECTWO CZELADNICZE

Pani/Pan .....
imię (imiona) i nazwisko

urodzon ..... dnia ..... r.

w .....

woj. ....

zdał .... egzamin czeladniczy przed Komisją Egzaminacyjną

mp.

(nazwa izby rzemieślniczej)

otrzymał ... ocenę ..... i uzyskał ... tytuł

CZELADNIKA

w zawodzie

Świadectwo czeladnicze jest dokumentem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiosle, (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.)

Nr .....

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

mp.

PREZES
IZBY RZEMIEŚLNICZEJ

.....
(pieczęć, podpis)

.....
(siedziba izby rzemieślniczej, data)

Skala ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

DYPLOM MISTRZOWSKI

Pani/Pan .....
(imię (imiona) i nazwisko)

urodzon ..... dnia ..... r.

W .....

woj. ....

zdał .... egzamin mistrzowski przed Komisją Egzaminacyjną

mp.

(nazwa izby rzemieślniczej)

otrzymał ... ocenę ..... i uzyskał ... tytuł

MISTRZA

w zawodzie

Dyplom mistrzowski jest dokumentem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r., Nr 112, poz. 979, z późn. zm.)

Nr .....

Pr. ZEWODNICZĄCY
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

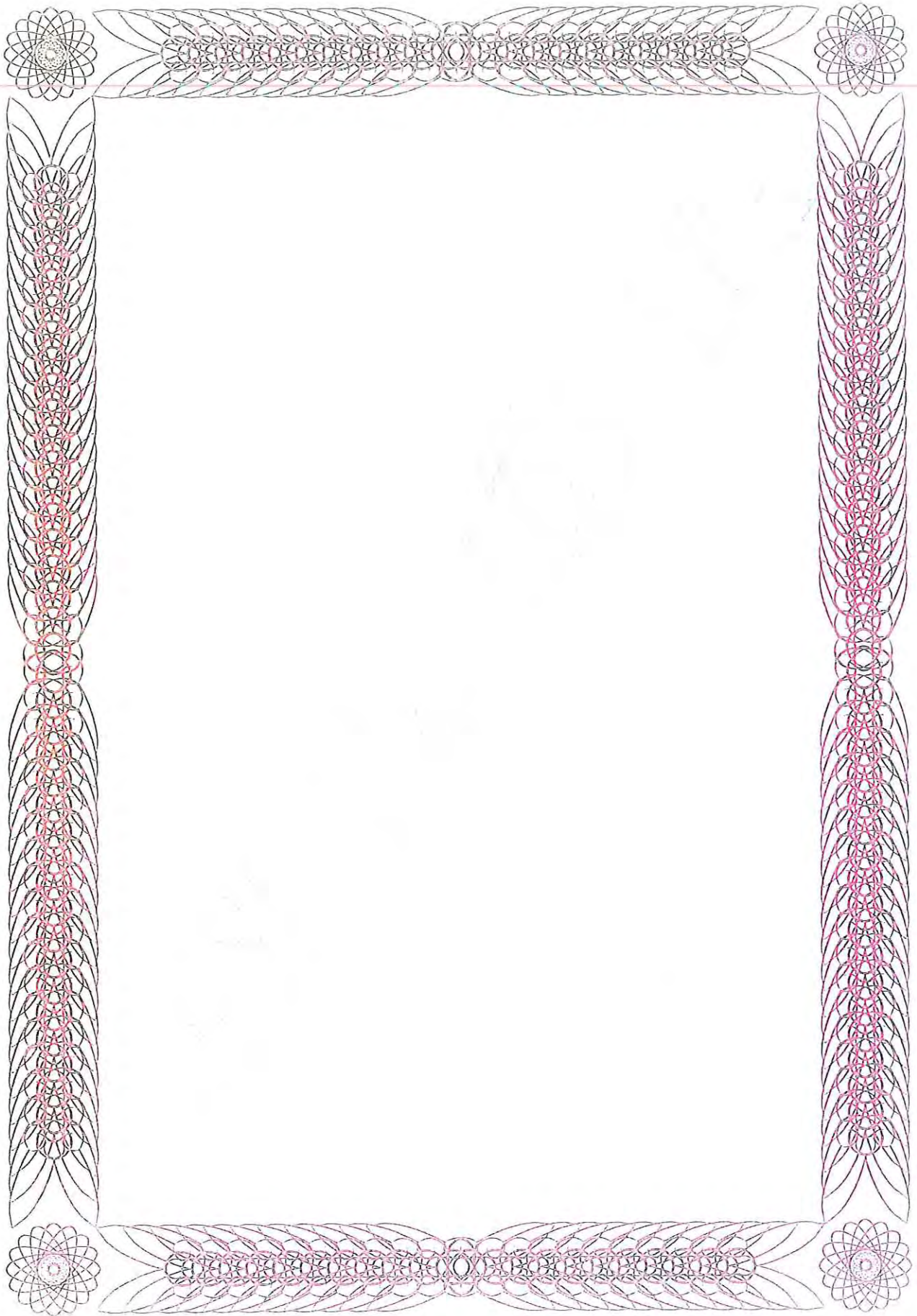
PREZES
IZBY RZEMIEŚNICZEJ

mp.

(pieczęć, podpis)

(siedziba izby rzemieślniczej, data)

Skala ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

ZAŚWIADCZENIE o zdaniu egzaminu sprawdzającego

Pani/Pan .....
imię (imiona) i nazwisko

urodzon .... dnia ..... r. w .....
woj. .... w dniu ..... r.

zda/a egzamin sprawdzający przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez
 .....
(nazwa izby rzemieślniczej)

w obrębie zawodu
 .....
(nazwa i symbol cyfrowy zawodu¹⁾)

potwierdzając znajomość podstawowych zagadnień dotyczących zasad
 bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony
 środowiska oraz umiejętności zawodowych:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- 6) .....
- 7) .....
- 8) .....
- 9) .....
- 10) .....

Zaświadczenie jest dokumentem potwierdzającym posiadanie wiedzy
 i umiejętności w zakresie wybranych kwalifikacji zawodowych zgodnie
 z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r.
 o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.)

Nr .....

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

PREZES
IZBY RZEMIEŚLNICZEJ

.....
(pieczęć izby rzemieślniczej)

.....
(pieczęć i podpis)

.....
(siedziba izby rzemieślniczej, data)

¹⁾ Wpisać nazwę i symbol cyfrowy zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy określoną przez ministra właściwego do spraw pracy.

SUPLEMENT DO ŚWIADECTWA CZELADNICZEGO NR....

IMIĘ (IMIONA) I NAZWISKO POSIADACZA ŚWIADECTWA .....

1. NAZWA ŚWIADECTWA

¹⁾ W języku oryginału

2. NAZWA ŚWIADECTWA W TŁUMACZENIU ¹⁾

¹⁾ Jeżeli dotyczy. Podane tłumaczenie nie ma mocy prawnej.

3. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI

4. ZAWODY DOSTĘPNE DLA POSIADACZA ŚWIADECTWA ¹⁾

¹⁾ Jeżeli dotyczy.

5. PODSTAWA WYDANIA ŚWIADECTWA	
Nazwa podmiotu wydającego Świadectwo	Nazwa władz sprawujących nadzór nad podmiotem wydającym Świadectwo
Poziom wykształcenia (krajowy lub międzynarodowy)	Warunki zdania egzaminu czeladniczego
Dostęp do następnego poziomu kształcenia	Umowy międzynarodowe
Podstawa prawna wydania Świadectwa	

6. PRZEBIEG KSZTAŁCENIA ZAKOŃCZONEGO UZYSKANIEM ŚWIADECTWA
<p>Informacje dodatkowe: Więcej informacji (w tym opis krajowego systemu kwalifikacji) można znaleźć w Internecie pod adresem: www.zrp.pl, www.men.gov.pl, www.koweziu.edu.pl www.europass.org.pl</p>

¹⁾ Nota objaśniająca

Niniejszy dokument ma na celu dostarczenie dodatkowych informacji na temat dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i sam w sobie nie ma mocy prawnej. Podstawą opisu są następujące teksty: Rezolucja Rady nr 93/C 49/01 z dnia 3 grudnia 1992 r. dotycząca przejrzystości kwalifikacji, Rezolucja Rady nr 96/C 224/04 z dnia 15 lipca 1996 r. dotycząca przejrzystości dyplomów szkolenia zawodowego, Zalecenie Parlamentu Europejskiego oraz Rady nr 2001/613/EC z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności w ramach Wspólnoty studentów, osób przechodzących szkolenia, wolontariuszy, nauczycieli i instruktorów.

Więcej informacji można uzyskać pod adresem: <http://europass.cedefop.eu.int>

© European Communities 2002

SUPLEMENT DO DYPLOMU MISTRZOWSKIEGO NR....

IMIĘ (IMIONA) I NAZWISKO POSIADACZA DYPLOMU .....

1. NAZWA DYPLOMU

¹⁾ W języku oryginału

2. NAZWA DYPLOMU W TŁUMACZENIU ¹⁾

¹⁾ Jeżeli dotyczy. Podane tłumaczenie nie ma mocy prawnej.

3. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI

4. ZAWODY DOSTĘPNE DLA POSIADACZA DYPLOMU ¹⁾

¹⁾ Jeżeli dotyczy.

5. PODSTAWA WYDANIA DYPLOMU	
Nazwa podmiotu wydającego Dyplom	Nazwa władz sprawujących nadzór nad podmiotem wydającym Dyplom
Poziom wykształcenia (krajowy lub międzynarodowy)	Warunki zdania egzaminu mistrzowskiego
Dostęp do następnego poziomu kształcenia	Umowy międzynarodowe
Podstawa prawna wydania Dyplomu	

6. PRZEBIEG KSZTAŁCENIA ZAKOŃCZONEGO UZYSKANIEM DYPLOMU
<p>Informacje dodatkowe: Więcej informacji (w tym opis krajowego systemu kwalifikacji) można znaleźć w Internecie pod adresem: www.zrp.pl, www.men.gov.pl, www.koweziu.edu.pl, www.europass.org.pl</p>

¹⁾ **Nota objaśniająca**

Niniejszy dokument ma na celu dostarczenie dodatkowych informacji na temat dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i sám w sobie nie ma mocy prawnej. Podstawą opisu są następujące teksty: Rezolucja Rady nr 93/C 49/01 z dnia 3 grudnia 1992 r. dotycząca przejrzystości kwalifikacji, Rezolucja Rady nr 96/C 224/04 z dnia 15 lipca 1996 r. dotycząca przejrzystości dyplomów szkolenia zawodowego, Zalecenie Parlamentu Europejskiego oraz Rady nr 2001/613/EC z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności w ramach Wspólnoty studentów, osób przechodzących szkolenia, wolontariuszy, nauczycieli i instruktorów.

Więcej informacji można uzyskać pod adresem: <http://europass.cedefop.eu.int>

© European Communities 2002

Uzasadnienie

Podstawą wydania rozporządzenia jest art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.). Potrzeba wydania nowego rozporządzenia na podstawie ww. upoważnienia wynika przede wszystkim ze zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206) oraz ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33). Zmiany te dotyczą:

- możliwości przystępowania osób dorosłych do egzaminu sprawdzającego wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, organizowanego przez izby rzemieślnicze,
- przeprowadzania przez komisję egzaminacyjną izby rzemieślniczej egzaminów w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach;
- wydawania suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich (Europass).

Zakres regulacji projektu rozporządzenia dotyczy egzaminów przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych: egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego.

W porównaniu z obowiązującym obecnie rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 października 2005 r. w sprawie egzaminów na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. Nr 215, poz. 1820) w projektowanym rozporządzeniu:

1. doprecyzowano, że egzamin czeladniczy i egzamin mistrzowski może dotyczyć zawodu odpowiadającemu danemu rodzajowi rzemiosła, który występuje w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (§ 3 ust. 1); dotychczasowe przepisy w tym zakresie odsyłały jedynie do klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
2. określono warunki dopuszczania do egzaminu sprawdzającego wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych przeprowadzających ten

egzamin i wysokość wynagrodzenia ich członków, sposób przeprowadzania tego egzaminu, a także warunki i tryb wydawania oraz wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego;

3. zmieniono zakres wymagań dla osób powoływanych w skład komisji egzaminacyjnej izby rzemieślniczej w ten sposób, że:
  - a) wymagania określane jako „staż pracy w zawodzie” zastąpiono „udokumentowanym okresem wykonywania zawodu”,
  - b) doprecyzowano wymagany staż pracy sekretarza komisji poprzez dodanie wyrażenia „w organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła”,
  - c) doprecyzowano, że osoby te są obowiązane co najmniej jeden raz w okresie kadencji, ukończyć szkolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 3g pkt 7 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle;
4. doprecyzowano, że w skład zespołu egzaminacyjnego nie może wchodzić osoba prowadząca zajęcia z kandydatem (§ 6 ust. 4 projektu rozporządzenia);
5. wprowadzono zmiany w katalogu osób, które mogą zostać dopuszczone do egzaminu czeladniczego (§ 7 pkt 2-4 i 7 projektu rozporządzenia);
6. zmieniono zakres wymagań dla osób ubiegających się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego, w ten sposób że wymagania określane jako „staż pracy w zawodzie” zastąpiono „udokumentowanym okresem wykonywania zawodu” (§ 7 i 8 projektu rozporządzenia);
7. rozszerzono krąg osób, które mogą być zwolnione ze zdawania jednego z etapów egzaminu czeladniczego, do laureatów sześciu pierwszych miejsc olimpiad i turniejów o zasięgu ogólnopolskim (§ 11 projektu rozporządzenia);
8. doprecyzowano jedno z zagadnień etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego poprzez zastąpienie wyrażenia „podstawowa problematyka prawa gospodarczego” wyrażeniem „podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej” (§ 13 ust. 5 pkt 1 lit. g i ust. 6 pkt 1 lit. g projektu rozporządzenia);
9. określono minimalny czas trwania etapu praktycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego (§ 15 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia) oraz minimalny czas trwania części pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego (§ 16 ust. 1 projektu rozporządzenia);
10. zrezygnowano z rozwiązania § 20 ust. 1 dotychczas obowiązującego rozporządzenia, zgodnie z którym ocena niedostateczna z co najmniej jednego tematu części pisemnej lub ustnej etapu teoretycznego egzaminu decyduje o ocenie niedostatecznej z tego etapu;

11. wskazano, że egzamin poprawkowy przeprowadza zespół egzaminacyjny (§ 22 ust. 4 projektu rozporządzenia);
12. wprowadzono obowiązek rozstrzygania kwestii spornych powstałych podczas egzaminu przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z sekretarzem zespołu egzaminacyjnego (§ 24 ust. 1 projektu rozporządzenia);
13. doprecyzowano niektóre elementy protokołu z egzaminu (§ 27 ust. 1 pkt 5 i 6 projektu rozporządzenia);
14. określono tryb wydawania oraz wzorów suplementów do świadectw i dyplomów mistrzowskich (Europass) (§ 31 6 projektu rozporządzenia);
15. zmieniono kolor poddruku dyplomu mistrzowskiego z żółtego na ciemnoczerwony (§ 30 ust. 2 projektu rozporządzenia).

Doprecyzowanie, że egzamin czeladniczy i egzamin mistrzowski może dotyczyć zawodu odpowiadającemu danemu rodzajowi rzemiosła, który występuje w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (§ 3 ust. 1) ma na celu zwiększenie czytelności przepisu. W klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy zawierają się zawody z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, dlatego też osoby, które mogły dotychczas zdawać egzaminy kwalifikacyjne na tytuł zawodowy oraz na tytuł zawodowy mistrza w zawodzie z „klasyfikacji szkolnej” przed państwową komisją egzaminacyjną powołaną przez kuratora oświaty na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr 31 poz. 216), otrzymają pełną informację o tym, iż w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw mogą również potwierdzać kwalifikacje zawodowe poprzez egzamin czeladniczy i mistrzowski w zawodach z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła.

Jedną z najbardziej istotnych regulacji wprowadzaną projektowanym rozporządzeniem jest regulacja dotycząca egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, organizowanego przez izby rzemieślnicze. Egzamin ten stanowi ważny element w procesie kształcenia ustawicznego dorosłych. Przepisy projektowanego rozporządzenia określają ww. egzamin sprawdzający, jako formę oceny poziomu opanowania wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła (§ 3 ust. 2 projektu rozporządzenia). Egzamin ten przeznaczony jest dla osób dorosłych, które ukończyły kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z

2012 r., poz. 186) lub w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr 31, poz. 216). Do egzaminu sprawdzającego będą mogły przystąpić osoby dorosłe, posiadające zaświadczenie o ukończeniu formy pozaszkolnej z zakresu umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, którego dotyczy egzamin (§ 9 projektu rozporządzenia). W związku z powyższym do egzaminu sprawdzającego może być dopuszczona osoba, która ukończyła jedną z form pozaszkolnych:

1. kwalifikacyjny kurs zawodowy,
2. kurs umiejętności zawodowych,
3. kurs inny niż wymienione w pkt 1 i 2, umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, prowadzony przez placówkę lub ośrodek,
4. kurs o czasie trwania nie krótszym niż 30 godzin zajęć edukacyjnych, którego ukończenie umożliwia uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności lub kwalifikacji zawodowych,
5. kurs zawodowy, którego program nauczania obejmuje usystematyzowane treści nauczania wybrane z programu nauczania dla zawodu,
6. praktykę zawodową o czasie trwania uzależnionym od złożoności umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych, nie krótszym jednak niż 80 godzin zajęć, której ukończenie umożliwia uzyskanie lub uzupełnienie praktycznych umiejętności zawodowych z wykorzystaniem wiedzy i doświadczenia zawodowego uczestników.

Egzamin sprawdzający przeprowadza się w dwóch etapach: praktycznym i teoretycznym (§ 13 projektu rozporządzenia). Przyjęto taką formę przeprowadzania tego egzaminu, ponieważ jest to forma umożliwiająca pełne sprawdzenie wiedzy oraz umiejętności zawodowych zdającego, stosowana także w przypadku egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego. W przypadku egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego potwierdzającego wiedzę i umiejętności zawodowe w całym zawodzie, etap teoretyczny przeprowadza się w części pisemnej i w części ustnej. Natomiast w przypadku egzaminu sprawdzającego etap teoretyczny przeprowadza się wyłącznie w części ustnej, ponieważ egzamin ten potwierdza tylko wybrany zakres wiedzy i umiejętności zawodowych w obrębie zawodu, a nie w całym zawodzie. Etap praktyczny egzaminu sprawdzającego, podobnie jak egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego, polega na samodzielnym wykonaniu przez zdającego zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne oraz jest przeprowadzany przez zespół egzaminacyjny powołany przez przewodniczącego komisji w porozumieniu z izbą rzemieślniczą. Regulacje dotyczące samego przebiegu egzaminu

sprawdzającego nie odbiegają znacząco od regulacji dotyczących egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego (§ 14-27 projektu rozporządzenia). Jednakże czas trwania etapu praktycznego egzaminu sprawdzającego jest krótszy niż w przypadku egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego i zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 2 nie może być dłuższy niż 8 godzin. Krótszy czas przewidziany dla etapu praktycznego egzaminu sprawdzającego wynika z tego, iż potwierdza on wybrany zakres umiejętności zawodowych w obrębie zawodu, a nie umiejętności w całym zawodzie, zatem niecelowe byłoby wprowadzanie czasu tego egzaminu na takim samym poziomie jak egzaminów potwierdzających kwalifikacje w całym zawodzie (tj. egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego).

Osoba, która zdała egzamin sprawdzający, otrzymuje zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego (§ 30 ust. 3 projektu rozporządzenia). Zaświadczenie potwierdzające zdanie egzaminu sprawdzającego dokładnie wyszczególnia umiejętności, jakie posiada osoba dorosła, dlatego też będzie stanowiło istotną informację dla pracodawcy.

Komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych przeprowadzają także egzaminy sprawdzające dla osób uczestniczących w przyuczeniu do pracy dorosłych co wynika z art. 53d ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Egzamin ten jest przeprowadzany na warunkach i w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2009 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z 2009 r. Nr 61, poz. 502). Jak wynika z ww. rozporządzenia egzamin ten jest przeprowadzany po zakończeniu realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych w formie przyuczenia do pracy. Uczestnika przyuczenia do pracy na egzamin kieruje starosta. Natomiast do egzaminu sprawdzającego uregulowanego w projektowanym rozporządzeniu mogą przystąpić osoby dorosłe, które ukończyły kształcenie ustawiczne w jednej z form pozaszkolnych (§ 9 projektu rozporządzenia). Podkreślić należy, że izby rzemieślnicze mogą przeprowadzać oba te egzaminy, ale są to odrębne egzaminy, przeprowadzane na podstawie innych przepisów i przeznaczone dla innej grupy osób.

W stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia, w projekcie w zakresie regulacji dotyczącej egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego zachowano większość dotychczasowych rozwiązań dotyczących tych egzaminów. Zmianie uległy:

- 1) w zakresie katalogu osób, które mogą zostać dopuszczone do:
  - a. egzaminu czeladniczego (§ 7 pkt 2-4 i 7 projektu rozporządzenia) – brzmienie § 7 pkt 2 projektu rozporządzenia dostosowano do obecnie obowiązujących przepisów, w szczególności do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia

ustawicznego w formach pozaszkolnych. W § 7 pkt 3 projektowane rozporządzenie rozszerza katalog osób, które mogą zdawać egzamin czeladniczy i jest dostosowaniem do przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zgodnie z którą do egzaminu czeladniczego będą mogły również przystąpić osoby, które są uczestnikami praktycznej nauki zawodu dorosłych. Podobnie w § 7 pkt 7 projektowanego rozporządzenia uwzględniono również osoby, które posiadają zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, co jest m.in. wynikiem zmian wprowadzonych w systemie kształcenia zawodowego ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Dla osób posiadających świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej w § 7 pkt 4 projektu rozporządzenia określono trzyletni, a nie, jak dotychczas, dwuletni wymagany okres wykonywania zawodu. Wynika to z konieczności dostosowania przepisów do trzyletniego okresu kształcenia w zasadniczej szkole zawodowej wprowadzonego ww. nowelizacją ustawy o systemie oświaty.

- b. egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego – we wszystkich przepisach, które obecnie wymagają od osób ubiegających się o dopuszczenie do ww. egzaminów spełnienia wymogu określonego „stażu pracy w zawodzie”, zastąpiono ten wymóg „udokumentowanym okresem wykonywania zawodu”. Wprowadzenie ww. rozwiązania rozszerza katalog osób, które będą mogły przystąpić do ww. egzaminów i odpowiada na potrzeby rynku pracy. Staż pracy często jest rozumiany w kontekście zapisów i regulacji wynikających z Kodeksu pracy tj. jako okres zatrudnienia na umowę o pracę. Osoby, które starają się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego lub mistrzowskiego powinny przedstawić dokumenty potwierdzające faktyczne wykonywanie zawodu nie tylko w ramach stosunku pracy lub działalności gospodarczej, ale także w każdej innej formie, w której faktycznie wykonywały czynności zawodowe z zakresu zawodu, z którego chce zdawać egzamin. Wprowadzenie tej zmiany miało na celu umożliwienie zdawania egzaminu czeladniczego lub mistrzowskiego osobom pracującym w ramach innego niż umowa o pracę stosunku pracy (np. umowa zlecenie, umowa o dzieło). Określenie „okres wykonywania zawodu” pozwoli na indywidualną, rzetelną ocenę doświadczenia zawodowego i faktycznego wykonywania zawodu przez osobę ubiegającą się o dopuszczenie do powyższych egzaminów;

- 2) określono minimalny czas trwania etapu praktycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego (§ 15 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia) oraz minimalny czas trwania części pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego (§ 16 ust. 1 projektu rozporządzenia) – zmiana ta stanowi doprecyzowanie przepisów i będzie miała pozytywny wpływ na przeprowadzanie ww. egzaminów;
- 3) rozszerzono krąg osób, które mogą być zwolnione ze zdawania jednego z etapów egzaminu czeladniczego, do laureatów sześciu pierwszych miejsc olimpiad i turniejów o zasięgu ogólnopolskim (§ 11 projektu rozporządzenia) – zmiana została wprowadzona na wniosek Związku Rzemiosła Polskiego. Zwiększenie liczby laureatów olimpiad i turniejów, którzy mogą zostać zwolnieni z jednego z etapów egzaminu czeladniczego ma na celu promowanie nauki w zawodzie oraz zachęcenie młodocianych pracowników do osiągania coraz lepszych wyników, a także do osiągania sukcesów zawodowych. Związek Rzemiosła Polskiego jest inicjatorem i organizatorem wielu konkursów i turniejów zawodowych;
- 4) doprecyzowano jedno z zagadnień etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego poprzez zastąpienie wyrażenia „podstawowa problematyka prawa gospodarczego” wyrażeniem „podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej” (§ 13 ust. 5 pkt 1 lit. g i ust. 6 pkt 1 lit. g projektu rozporządzenia) – jest to zmiana o charakterze porządkującym i służy doprecyzowaniu zakresu tego zagadnienia egzaminacyjnego, gdyż pojęcie „prawo gospodarcze” jest pojęciem szerszym o większym stopniu ogólności;
- 5) zrezygnowano z rozwiązania § 20 ust. 1 dotychczas obowiązującego rozporządzenia, zgodnie z którym ocena niedostateczna z co najmniej jednego tematu części pisemnej lub ustnej etapu teoretycznego egzaminu decyduje o ocenie niedostatecznej z tego etapu – zmianę wprowadzono na wniosek Związku Rzemiosła Polskiego, ponieważ w etapie teoretycznym, łącznie w części pisemnej i ustnej osoba zdająca udziela odpowiedzi na pytania z zakresu wszystkich 10 tematów będących przedmiotem tego etapu egzaminu. Ocena z tego etapu egzaminu uwzględnia odpowiedzi na wszystkie pytania. W opinii ZRP ocena niedostateczna z 1 na 10 tematów nie może decydować o ocenie niedostatecznej z całego etapu. Natomiast w przypadku etapu praktycznego egzaminu zdający wykonuje dwa lub trzy zadania i ocena niedostateczna z co najmniej jednego zadania egzaminacyjnego decyduje o niedostatecznej ocenie z tego etapu, ponieważ każde z zadań etapu praktycznego egzaminu obejmuje znacznie szerszy zakres wiadomości i umiejętności niż jeden temat w etapie teoretycznym;

- 6) zmieniono kolor poddruku dyplomu mistrzowskiego z żółtego na ciemnoczerwony (§ 30 ust. 2 projektu rozporządzenia) – zmiana jest podyktowana względami praktycznymi.

Kolejną istotną zmianą wprowadzoną w projektowanym rozporządzeniu jest regulacja dotycząca wydawania przez izby rzemieślnicze suplementów do świadectw czeladniczych i suplementów do dyplomów mistrzowskich. Projektowane rozporządzenie będzie podstawą do wydawania suplementów do świadectw czeladniczych oraz do dyplomów mistrzowskich (Europass). Od 2006 r. suplementy wydawane są na wniosek absolwentów, którzy otrzymali dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu zawodowego organizowanego przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Regulacja wprowadzona w § 31 projektu ułatwi posługiwanie się świadectwem czeladniczym i dyplomem mistrzowskim w krajach Unii Europejskiej poprzez wprowadzenie suplementu (Europass) w języku angielskim, co jest szczególnie ważne dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, którzy zajęcia praktyczne realizowali jako młodociani pracownicy i dotychczas nie mogli otrzymywać suplementu do świadectwa czeladniczego, mimo że absolwenci zasadniczych szkół zdający egzamin zawodowy organizowany przez okręgowe komisje egzaminacyjne już od 2006 r. otrzymują suplementy Europass.

Zmiany w zakresie dotyczącym warunków powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych oraz przeprowadzania przez nie egzaminów, w porównaniu do obecnie obowiązującego rozporządzenia, mają charakter głównie porządkujący i doprecyzowujący. Niemniej na uwagę zasługują następujące zmiany:

- 1) doprecyzowanie wymaganego stażu pracy sekretarza komisji poprzez dodanie wyrażenia „w organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła” - wprowadzenie precyzyjnego opisu stażu pracy wynika ze specyfiki pracy izb rzemieślniczych. Osoba pełniąca funkcję sekretarza komisji powinna znać strukturę oraz zasady funkcjonowania izb rzemieślniczych.
- 2) doprecyzowanie, że osoby wchodzące w skład komisji są obowiązane co najmniej jeden raz w okresie kadencji, ukończyć szkolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle;
- 3) zastąpienie wymogu określonego „stażu pracy” członków komisji wymogiem „udokumentowanego okresu wykonywania zawodu” – powody wprowadzenia powyższej zmiany są tożsame z powodami opisanymi w pkt 1 lit. b w części dotyczącej osób ubiegających się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego;

- 4) doprecyzowanie, że w skład zespołu egzaminacyjnego nie może wchodzić osoba prowadząca zajęcia z kandydatem (§ 6 ust. 4 projektu rozporządzenia) – ze względu na rozszerzenie katalogu osób dopuszczonych do egzaminu czeladniczego oraz wprowadzenia egzaminu sprawdzającego, nie zawsze osobą prowadzącą zajęcia z kandydatem będzie nauczyciel, może być to np. rzemieślnik szkolący, który prowadzi zajęcia z kształcenia zawodowego, mimo że nie jest nauczycielem;
- 5) wprowadzenie obowiązku rozstrzygania kwestii spornych powstałych podczas egzaminu przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z sekretarzem zespołu egzaminacyjnego (§ 24 ust. 1 projektu rozporządzenia) – zmiana została wprowadzona na wniosek Związku Rzemiosła Polskiego w celu zapewnienia rzetelnego przeprowadzania egzaminów.

Ponadto w projekcie rozporządzenia wprowadzono zmiany porządkowe i doprecyzowujące, w tym uwzględniające konsekwencje zmian wprowadzonych wskazanymi na wstępie ustawami, w celu zwiększenia czytelności regulacji i uniknięcia rozbieżności interpretacyjnych.

Projektowane rozporządzenie przewiduje także przepisy przejściowe umożliwiające płynne wprowadzenie zmian i zabezpieczające działanie komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych powołanych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia (§ 35 projektu rozporządzenia), a także interesy osób, które, w myśl § 36 i 37 projektu rozporządzenia, przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) ubiegały się o dopuszczenie do egzaminów: czeladniczego i mistrzowskiego, albo
- 2) rozpoczęły zdawanie tych egzaminów.

Natomiast w § 38 projektu rozporządzenia określono, że do końca lutego 2013 r. świadectwa i dyplomy mogą być wydawane według dotychczasowych wzorów – przepis przejściowy wprowadzono w celu wykorzystania druków, które znajdują się w zasobach izb rzemieślniczych. Należy też podkreślić, że osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski otrzymają na druku według dotychczasowego wzoru, niezależnie od przepisu § 38 projektu rozporządzenia.

Data wejścia w życie rozporządzenia została wyznaczona na dzień 1 września 2012 r., tak aby była tożsama z datą wejścia w życie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, w której wprowadzono zmiany w zakresie upoważnienia z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca o rzemiośle, będącego podstawą wydania niniejszego rozporządzenia.

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 161, poz. 966).

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowana regulacja oddziałuje na osoby dorosłe, przystępujące do egzaminu czeladniczego, mistrzowskiego lub sprawdzającego, o którym mowa w art. 3 ust 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. ustawy o rzemiośle, a także na uczniów zasadniczych szkół zawodowych będących młodocianymi pracownikami, przystępujących do egzaminów czeladniczych, na pracodawców, oraz na izby rzemieślnicze, które przeprowadzają egzaminy.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji następującym partnerom społecznym:

- 1) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 2) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”;
- 3) Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 4) Forum Związków Zawodowych;
- 5) Izbie Gospodarczej Gazownictwa;
- 6) Izbie Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego;
- 7) Komendzie Głównej Ochotniczych Hufców Pracy;
- 8) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 9) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 10) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 11) Krajowej Izbie Gospodarczej;

- 12) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 13) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 14) Ogólnopolskiej Izbie Gospodarczej Drogownictwa;
- 15) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 16) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 17) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 18) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego;
- 19) Polskiej Izbie Druku;
- 20) Polskiej Izbie Firm Szkoleniowych;
- 21) Polskiej Izbie Hotelarstwa;
- 22) Polskiej Izbie Książki;
- 23) Polskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej Budownictwa;
- 24) Polskiej Izbie Turystyki;
- 25) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 26) Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych;
- 27) Polskiemu Stowarzyszeniu Hotelarstwa i Turystyki;
- 28) Polskiemu Zrzeszeniu Hoteli;
- 29) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 30) Pracodawcom RP;
- 31) Radzie ds. Szkolnictwa Artystycznego;
- 32) Radzie Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 33) Radzie Szkół Katolickich;
- 34) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 35) Stowarzyszeniu Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 36) Stowarzyszeniu Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 37) Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich;
- 38) Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Mechaników Polskich;
- 39) Stowarzyszeniu Technicznemu Odlewników Polskich;
- 40) Unii Metropolii Polskich;
- 41) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 42) Zarządowi Głównemu Polskiego Związku Niewidomych;
- 43) Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Elektryków Polskich;
- 44) Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Oświatowców Polskich;
- 45) Zarządowi Głównemu Towarzystwa Wiedzy Powszechnej;
- 46) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;

- 47) Zarządowi Głównemu Związku Rzemiosła Polskiego;
- 48) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 49) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego „Budowlani”;
- 50) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 51) Związkowi Gmin Wiejskich RP;
- 52) Związkowi Miast Polskich;
- 53) Związkowi Powiatów Polskich;
- 54) Związkowi Województw RP.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane zmiany nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów samorządów terytorialnych.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Nowa regulacja umożliwi szybkie reagowanie na zmieniające się potrzeby rynku pracy oraz ułatwi posługiwanie się świadectwem czeladniczym i dyplomem mistrzowskim na rynku pracy w Polsce oraz w krajach Unii Europejskiej poprzez wprowadzenie suplementu (Europass) w języku angielskim. Istotnym elementem w procesie kształcenia dorosłych jest możliwość potwierdzania umiejętności zawodowych nabytych poprzez udział osób dorosłych w różnych formach kształcenia ustawicznego dorosłych egzaminem sprawdzającym, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, przeprowadzanym przez izby rzemieślnicze.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.